

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Філологічний факультет
Кафедра української літератури

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Література Буковини кінця XIX – початку XX століття
вибіркова

Освітньо-професійна програма «Українська мова та література»

Спеціальність 014 Середня освіта

Галузь знань 01 Освіта

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

філологічний факультет Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича

Мова навчання українська

Розробники: к. філол. н. Меленчук О. В., асистент кафедри української літератури

Профайл викладача

Ольга Меленчук

Контактний тел.

58-38-36

Е-mail:

o.melenchuk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle

<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=2152>

Консультації

понеділок 15.00 – 16.00

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Навчальна дисципліна «Література Буковини кінця XIX – початку XX ст.» покликана дати уявлення студентам про розвиток літературного процесу на Буковині кінця XIX – початку XX століття, що органічно вписується у загальноукраїнський літературний процес. Підноситься роль і значення творчого доробку буковинських письменників, їхня причетність до національно-культурного відродження не лише Буковини, а й України в цілому. У структурі професійної підготовки майбутніх педагогів-філологів вивчення курсу «Література Буковини початку XX століття» має неабияке важливе значення, оскільки сприятиме поглибленню знань з літератури Буковини, позаяк усі чинні програми з української літератури (5-9 (4 год.) та 10-11 (2 год.) класи) містять розділи вивчення літератури рідного краю.

2. Мета навчальної дисципліни:

Сформувані у майбутніх фахівців української філології панорамне бачення розвитку українського письменства, в тому числі з детальним ознайомленням творчих біографій письменників Буковини та ґрунтовним аналізом їхніх художніх текстів. Це посилюватиме розуміння значення і ролі того чи того буковинського письменника в історії розвитку українського письменства на теренах Буковини.

3. Пререквізити. «Література Буковини II половини XIX ст.», «Історія української літератури кінця XIX – початку XX століття».

Постреквізити. «Історія української літератури (перша пол. XX ст.)», «Історія української літератури (друга пол. XX ст.)», «Сучасний літературний процес в Україні»

4. Завдання навчальної дисципліни. Внаслідок опанування навчального матеріалу студент має набути наступних компетентностей, передбачених освітньою програмою:

Фахові:

ФК 5. Розуміння особливостей історико-літературного процесу, основних закономірностей історичного розвитку українського літературознавства у світовому контексті, уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій в сучасному суспільстві.

ФК 6. Володіння теоретичними основами аналізу художнього тексту; знання принципів, методів, способів і прийомів аналізу художніх текстів різних родів і жанрів; вміння здійснювати цілісний, композиційний, проблемно-тематичний та структурно-стильовий аналіз художніх текстів.

ФК 7. Вміння порівнювати різні явища літературного процесу, літературні стилі; застосовувати різні методи літературознавчого аналізу в науковому дослідженні, володіти сучасними літературознавчими термінами та поняттями.

Програмні результати навчання:

ПРН 18. Аналізувати й інтерпретувати художні твори української та зарубіжної літератури й усної народної творчості.

ПРН 20. Здійснювати літературознавчий аналіз текстів різноманітних жанрів, володіти основними поняттями, концепціями і фактами сучасного літературознавства, вільно оперувати літературознавчим матеріалом та термінологією.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Літературний процес на Буковині в кінці XIX – на початку XX століття в умовах національно-культурного відродження.											

Тема 1. Суспільно-політична та національно-культурна ситуація на Буковині кінця XIX – першої половини XX століття. Розвиток освіти, буковинських товариств та періодики краю.	16	2	2			12	20	2	2			16
Тема 2. Українське письменство на Буковині у 80-90-х Зр.. XIX ст. Розвиток поезії, прози, публіцистики та мемуаристики на початку XX ст.	20	4	4			12	16					16
Тема 3. Творчість І. Бажанського та Є. Ярошинської.	20	4	4			12	20	2	2			16
Тема 4. Творчість С. Яричевського й Т. Галіпа.	20	4	4			12	18					18
Разом за ЗМ1	76	14	14			48	74	4	4			66
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Літературне життя Буковини початку XX століття.											
Тема 1. Творчість І. Синюка та С. Канюка.	20	4	4			12	20	2	2			16
Тема 2. Творчість І. Діброви й Д. Макогона.	18	4	4			10	18					18
Тема 3. Творчість К. Малицької й Д. Харов'юка.	18	4	4			10	20	2	2			16
Тема 4. Творчість І. Дошівника та К. Ластівки.	18	4	4			10	18					18
Разом за ЗМ 2	74	16	16			42	76	4	4			68
Усього годин	150	30	30			90	150	8	8			134
Підсумкова форма контролю	Залік											

5.2. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми	Кількість годин
---	------------	-----------------

1	Життя і творчість Остапа Вільшини.	7,5
2	Життя і творчість Ореста Масикевича.	7,5
3.	Життя і творчість Миколи Марфієвича.	7,5
4.	Художня та літературно-критична діяльність Сидонії Никорович-Гнідий.	7,5
5.	Педагогічна і літературна діяльність Івана Бордейного	7,5
6.	Літературно-критична діяльність Івана Дошівника.	7,5
7.	Творчість Сильвестра Яричевського у критиці кінця XIX – початку XXI ст.	7,5
8.	Фольклористична діяльність Корнила Ластівки.	7,5
9.	Літературні та мистецькі здобутки Домки Ботушанської.	7,5
10.	Педагогічна, громадська та літературна діяльність Іларія Карбулицького.	7,5
11.	Ознайомлення з окремими номерами газет «Буковина», «Промінь».	7,5
12.	Літературні матеріали на сторінках часопису «Каменярі».	7,5
	Всього	90

6. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

У процесі вивчення навчальної дисципліни застосовуються традиційні (лекція, практичне заняття, реферат, повідомлення, есе, презентація) та інтерактивні технології навчання (інтерактивні технології кооперативного навчання (робота в парах, робота в малих групах, коло ідей); технології колективно-групового навчання (обговорення проблеми в загальному колі, аналіз ситуації, мікрофон, дерево рішень); технології опрацювання дискусійних питань (займи позицію, дискусія, метод Прес).

7. Контроль та оцінювання результатів навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни

Застосовано такі види контролю: попередній, поточний, модульний, підсумковий, а також форми його організації.

У процесі вивчення дисципліни в різноманітних поєднаннях використовуються методи усного, письмового, практичного контролю і самоконтролю студентів: опитування; перевірка конспектів; написання творчих робіт; підготовка презентацій; тестування; вивчення напам'ять віршів.

Модульний контроль полягає у проведенні залікового тестування у MOODLE.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності

8. Рекомендована література – основна

1. Барвінський О. Спомини з мого життя / упоряд. А. Шацька, О. Федорук; ред. Л. Винар, І. Гирич. К. : Смолоскип, 2004. 528 с.
2. Ботушанський В. Розвиток народної (початкової) освіти в Чернівцях наприкінці XVIII – на початку ХХ ст. Буковинський журнал. 2008. № 3. С. 137 – 146.
3. Ботушанський В., Ботушанський О. Розвиток сільської кооперації на Буковині у 80-х рр. ХІХ – на початку ХХ ст. Чернівці : Зелена Буковина, 2002. 260 с.
4. Демочко К. Мистецька Буковина. Чернівці : Книги – ХХІ, 2008. 335 с.
5. Квітковський Д. Буковина – її минуле і сучасне : Репринт. вид. 1956 р. / Д. Квітковський, Т. Бриндзан, А. Жуковський. Чернівці : Друк Арт, 2019. 968 с.
6. Меленчук О. Традиції Тараса Шевченка у творчості Костянтини Малицької : метод. розробка. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2018. 24 с.
7. Меленчук О. Шевченкова присутність у творчості буковинських письменників // Літературознавство. Фольклористика. Культурологія. Зб. наук. пр. Вип. 29 - 31 / Відп. ред. д. філол. н., проф. В. Т. Поліщук. Черкаси : Видавець Чабаненко Ю. А., 2019. С. 89 – 106.
8. Меленчук О. У мистецькому різнобарв'ї. Тарас Шевченко в образотворчому та декоративно-прикладному мистецтві Буковини : науково-популярний нарис. Чернівці : Букрек, 2016. 148 с.
9. Пенішкевич О. І. Розвиток українського шкільництва на Буковині (ХVІІІ – початок ХХ ст.) : монографія. Чернівці : Рута, 2002. 520 с.
10. Письменники Буковини другої половини ХІХ – першої половини ХХ століття: Хрестоматія. Частина 1 / упоряд. Б.І.Мельничук, М.І.Юрійчук. Чернівці : Прут, 2001. 800 с.
11. Романюк М. Оратаї журналістської ниви: Українські редактори, видавці, публіцисти / М. Романюк; НАН України, Львів. Наук. б-ка ім. В. Стефаника. Наук.-дослідн. Центр періодики. Львів, 2002. 235 с.
12. Сімович В. Українське шкільництво на Буковині // Сімович В. Праці. У 2-х т. Т. 2. Чернівці, 2005.
13. Смаль-Стоцький С. Буковинська Русь : культурно-історичний образок. Чернівці : Зелена Буковина, 2009. 191 с.

9. Інформаційні ресурси

1. Андрійчук Н. Початкова народна школа кінця ХІХ – початку ХХ ст. : ретроспектива її становлення. URL: <http://studentam.net.ua/content/view/7591/97/>
2. Бурдега О. Вшанували Дмитра Макогона. URL: [http://chnu.cv.ua/index.php?page=ua/news&data\[5012\]\[id\]=6677](http://chnu.cv.ua/index.php?page=ua/news&data[5012][id]=6677)
3. Валявська К. Світське життя на Буковині: соціальний та культурний простір (1848-1914) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. Чернівці, 2016. 355 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Valiavska_Kateryna/Svitske_zhyttia_na_Bukovyni_sotsialnyi_ta_kulturnyi_prostir_1848_-_1914.pdf
4. Виховниця поколінь. Константина Малицька: громадська діячка, педагог і письменниця [Електронний ресурс]. URL: <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/16504/file.pdf>
5. Гнидка К. Культурні процеси на Буковині в контексті поліетнічності та багатовекторності. URL: https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/nauk_vid/rio_old_2017/ku/kultura40/13.pdf
6. Драбчук І. Костянтина Малицька: праця у Галичі. URL: <https://galych.com.ua/istoriia-halycha/postati/pysmennyky/item/1907-kostiantyna-malytska>
7. Макогон Дмитро Якович. URL: https://esu.com.ua/search_articles.php?id=60811
8. Малицька Костянтина: біографія. URL: <https://litgazeta.com.ua/biografiya-korotko/malicka-kostantina-biografia/>
9. Мант Х. Сильвестр Яричевський. URL: https://www.rri.ro/uk_uk/%D0%A1%D0%B8%D0%BB%D1%8C%D0%B2%D0%B5%D1%81

[%D1%82%D1%80 %D0%AF%D1%80%D0%B8%D1%87%D0%B5%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9-2537873](http://www.svoboda-news.com/arxiv/pdf/1964/Svoboda-1964-236.pdf)

10. Новосівський І. Корнило Ластівка: З приводу 50-річчя літературної творчості. *Свобода*. 1964. 18 грудня (Ч. 236). С. 6. URL: <http://www.svoboda-news.com/arxiv/pdf/1964/Svoboda-1964-236.pdf>
11. Огуй О. Макогон Дмитро Якович // Енциклопедія історії України: Т. 6 : Ла-Мі / Редкол. : В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. К. : Наукова думка, 2009. 790 с. : іл. URL: http://www.history.org.ua/?termin=Makogon_D_Ya (останній перегляд: 23-01-2013).
12. Сильвестр Яричевський. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Yarychevskyi_Sylvestr/
13. Стогній О. Експериментальна проза Сильвестра Яричевського: наративні моделі. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Stohnii_Oksana/Eksperymentalna_proza_Sylvestra_Yarychevskoho_narativni_modeli/
14. Тодорюк С. Дмитро Макогон в історії української літератури. Мандрівець. 2008. № 1. С. 85 – 89. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Mandriv/2008_1/Todorjuk.pdf
15. Українські землі під Австрією й Угорщиною в рр. 1772 – 1918 // Енциклопедія українознавства. Загальна частина (ЕУ-І). – Мюнхен, Нью-Йорк, 1949. Т. 2. С. 484-498. URL: <http://litopys.org.ua/encycl/eui045.htm>